

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

PRVI ODJEL SUDA

PREDMET ŽIBRAT protiv HRVATSKE

(Zahtjev br. 38100/15)

PRESUDA

STRASBOURG

14. listopada 2021.

Ova je presuda konačna, no može biti podvrgnuta uredničkim izmjenama.

U predmetu Žibrat protiv Hrvatske,

Europski sud za ljudska prava (Prvi odjel), zasjedajući u odboru u sastavu:

Erik Wennerström, *predsjednik*,

Lorraine Schembri Orland,

Ioannis Ktistakis, *suci*,

i Attila Teplán, *vršitelj dužnosti zamjenika tajnika Odjela*,

uzimajući u obzir:

zahtjev (br. 38100/15) protiv Republike Hrvatske koji je hrvatski državljanin g. Boris Žibrat („podnositelj zahtjeva”) podnio Sudu na temelju članka 34. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda („Konvencija”) dana 29. srpnja 2015.;

odluku da se Vladu Republike Hrvatske („Vlada”) obavijesti o prigovorima u pogledu nerazumne duljine trajanja postupka, mirnog uživanja vlasništva i nepostojanja djelotvornog pravnog sredstva;

očitovanja stranaka;

nakon vijećanja zatvorenog za javnost održanog 21. rujna 2021.,

donosi sljedeću presudu koja je usvojena na navedeni datum:

UVOD

1. Predmet se odnosi na prekomjerno odlaganje izvršenja rješenja kojim je podnositelju zahtjeva dosuđena određena nekretnina koju je kupio na javnoj dražbi u ovršnom postupku protiv trećih osoba.

ČINJENICE

2. Podnositelj zahtjeva rođen je 1956. godine i živi u Zagrebu. Zastupao ga je g. I. Kobaš, odvjetnik iz Zagreba.

3. Vladu je zastupala njezina zastupnica, gđa Š. Stažnik.

4. Činjenično stanje predmeta, kako su ga iznijele stranke, može se sažeti kako slijedi.

I. OVRŠNI POSTUPAK

5. Dana 19. svibnja 1999. banka C. pokrenula je ovršni postupak pred Općinskim sudom u Zagrebu (dalje u tekstu: „ovršni sud”) protiv izvjesnog g. T.C. (dalje u tekstu: „ovršnik”) radi pljenidbe i prodaje njegove kuće u Zagrebu.

6. Dana 27. siječnja 2010. održana je javna dražba na kojoj je podnositelj zahtjeva kupio T.C.-ovu kuću za iznos od 523.444,00 kune, nakon čega je ovršni sud donio rješenje kojim mu je dosuđena predmetna kuća. To je rješenje postalo pravomoćno 10. veljače 2010. godine.

7. Zaključkom od 19. travnja 2010. ovršni sud naložio je predaju kuće podnositelju i upis njegova prava vlasništva u zemljišne knjige.

8. Dana 27. travnja 2010. podnositelj zahtjeva pozvao je ovršni sud da odredi datum predaje kuće. Ovršni sud to je učinio zaključkom od 19. svibnja 2011. kojim je odredio iseljenje ovršenika i njegove obitelji (supruga i petero djece) iz predmetne kuće i zakazao iseljenje za 6. srpnja 2011. godine.

9. U daljnjem tijeku postupka ovršenik i njegova supruga podnijeli su brojna pravna sredstva protiv navedenih odluka (vidi stavke 6 – 8 ove presude), kao i brojne prijedloge za odgodu ovrhe i izuzeće ovršnog suca i predsjednice suda.

10. Iseljenja zakazana za 6. srpnja 2011. (vidi stavak 8 ove presude), 16. siječnja 2012. i 28. siječnja 2013. odgođene su zbog prijedloga ovršenika za izuzeće ovršnog suca kojemu je predmet dodijeljen u rad. Iseljenja zakazana za 19. veljače te 17. i 24. ožujka 2015. bila su neuspješna jer su aktivisti i simpatizeri udruge Živi zid zajedno s T.C.-ovim susjedima blokirali pristup nekretnini i spriječili sudskog ovršitelja i policiju u provođenju deložacije.

11. Dana 1. travnja 2015. predmet je delegiran u nadležnost novoosnovanog Općinskog suda u Novom Zagrebu (dalje u tekstu: „ovršni sud”).

12. Kuća je u konačnici predana podnositelju zahtjeva 10. srpnja 2015. godine.

13. Rješenjem od 17. siječnja 2018. ovršni sud okončao je ovršni postupak.

14. U međuvremenu, dana 27. srpnja 2015. podnositelj zahtjeva podnio je ovršnom sudu zahtjev za naknadu troškova ovršnog postupka.

15. Rješenjem od 7. kolovoza 2020. ovršni sud naložio je ovršeniku da podnositelju plati iznos od 70.708,40 kuna na ime troškova ovršnog postupka. Dana 20. listopada 2020. Županijski sud u Zagrebu odbio je žalbu ovršenika i potvrdio je to rješenje.

II. POSTUPAK NAKON KORIŠTENJA PRAVNIH SREDSTAVA ZA ZAŠTITU PRAVA NA SUĐENJE U RAZUMNOM ROKU

16. U međuvremenu, dana 22. studenoga 2013. podnositelj zahtjeva podnio je predsjednici Općinskog građanskog suda u Zagrebu zahtjev za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku, „pravno sredstvo koje služi samo za ubrzanje postupka” na temelju Zakona o sudovima iz 2013. godine (vidi stavak 31 ove presude), prigovarajući prekomjernom odlaganju u gore navedenom ovršnom postupku.

17. Rješenjem od 17. siječnja 2014. predsjednica Općinskog građanskog suda u Zagrebu naložila je ovršnom sucu zaduženom za podnositeljev predmet da dovrši ovrhu u roku od dvanaest mjeseci.

18. Budući da taj rok nije poštovan (vidi stavke 10 – 13 ove presude), podnositelj zahtjeva podnio je 31. ožujka 2015. zahtjev za isplatu primjerene

naknade, „kombinirano odštetno-ubrzavajuće pravno sredstvo” na temelju Zakona o sudovima iz 2013. (vidi stavak 31 ove presude).

19. Rješenjem od 27. travnja 2016. Županijski sud u Velikoj Gorici dosudio je podnositelju naknadu zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku u iznosu od 7.500,00 kuna. Ocijenio je da podnositelj zahtjeva nije pridonio odlaganju ovrhe, koje se uglavnom moglo pripisati neučinkovitim vođenju postupka od strane ovršnog suda.

20. Povodom žalbe države, dana 20. listopada 2016. Vrhovni sud Republike Hrvatske umanjio je iznos naknade na 3.500,00 kuna. Smatrao je da Županijski sud nije u dovoljnoj mjeri cijenio činjenicu da se odlaganje djelomično moglo pripisati ponašanju ovršenika i trećih osoba te njihovoj zloupotrebi procesnih ovlaštenja, odnosno okolnostima koje su izvan utjecaja samog suda.

21. Dana 21. prosinca 2016. podnositelj zahtjeva podnio je ustavnu tužbu pozivajući se na svoje pravo na suđenje u razumnom roku i svoje pravo vlasništva, koja su oba zajamčena Ustavom Republike Hrvatske. Pozvao se i na članak 6. stavak 1. Konvencije i članak 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju.

22. Odlukom od 10. srpnja 2019. Ustavni sud Republike Hrvatske odbio je ustavnu tužbu podnositelja zahtjeva. Ustavni sud uzeo je u obzir činjenicu da je Vrhovni sud podnositelju već dosudio naknadu zbog nerazumne duljine trajanja ovršnog postupka (vidi stavak 20 ove presude).

III. OSTALI POSTUPCI

A. Parnični postupak zbog stjecanja bez osnove

23. Dana 29. srpnja 2015. podnositelj zahtjeva podnio je tužbu pred Općinskim građanskim sudom u Zagrebu zbog stjecanja bez osnove protiv T.C.-a i članova njegove obitelji. Tvrdio je da je rješenjem ovršnog suda od 27. siječnja 2010., koje je postalo pravomoćno 10. veljače 2010. (vidi stavak 6 ove presude), postao vlasnik kuće u kojoj su tuženici nastavili nezakonito boraviti do deložacije 10. srpnja 2015. (vidi stavak 12 ove presude). Tvrdio je da su, protupravno boraveći u njegovoj nekretnini bez plaćanja naknade u razdoblju od 1. kolovoza 2011. do 10. srpnja 2015., tuženici bez osnove stekli iznos koji odgovara tržišnoj najamnini za tu kuću.

24. Presudom od 11. lipnja 2019. Općinski sud presudio je u korist podnositelja zahtjeva i naložio je tuženicama da mu solidarno plate iznos od 296.719,00 kuna zajedno s obračunatim zakonskim zateznim kamatama, kao i iznos od 61.759,04 kune na ime troškova. Tuženici su podnijeli žalbu protiv presude, dok je podnositelj podnio žalbu samo protiv rješenja o troškovima.

25. Postupak je trenutačno u tijeku pred Županijskim sudom u Dubrovniku.

B. Parnični postupak za naknadu štete protiv države

26. Dana 5. studenoga 2015. podnositelj zahtjeva podnio je pred Općinskim građanskim sudom u Zagrebu tužbu protiv države tražeći naknadu materijalne i nematerijalne štete koju je pretrpio zbog odlaganja ovrhe. Tvrdio je da je postupanje pravosudnih i policijskih vlasti u gore navedenom ovršnom postupku bilo nezakonito ili je, u najmanju ruku, predstavljalo nepravilan rad za koji je država odgovorna prema domaćem pravu. Podnositelj zahtjeva potraživao je 533.120,80 kuna na ime naknade materijalne štete (od čega 171.120,80 kuna za stvarni gubitak, a 362.000,00 kuna za izmaklu korist), 300.000,00 kuna na ime naknade nematerijalne štete, zakonske zatezne kamate obračunate na te iznose i troškove postupka.

27. Presudom od 26. travnja 2018. godine Općinski je sud odbio podnositeljevu tužbu. Dana 21. ožujka 2019. Županijski sud u Osijeku odbio je žalbu podnositelja zahtjeva i potvrdio je prvostupanjsku presudu.

28. Građanski sudovi smatrali su da postupanje pravosudnih i policijskih vlasti u predmetnom ovršnom postupku nije bilo nezakonito niti je predstavljalo nepravilan rad, te da podnositelj zahtjeva stoga nema pravo na naknadu materijalne štete. Kad je riječ o naknadi nematerijalne štete, građanski sudovi smatrali su da je podnositelj već primio naknadu za tu vrstu štete (vidi stavke 19 – 20 ove presude).

29. Dana 9. svibnja 2019. podnositelj zahtjeva izjavio je reviziju Vrhovnom sudu. Nijedna stranka nije podnijela ustavnu tužbu.

30. Postupak je trenutačno u tijeku pred Vrhovnim sudom.

MJERODAVNI PRAVNI OKVIR I PRAKSA

31. Mjerodavno domaće pravo i praksa o pravnim sredstvima za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku u Hrvatskoj izloženi su u predmetima *Mirjana Marić protiv Hrvatske* (br. 9849/15, stavci 29. – 41., 30. srpnja 2020.) i *Vrtar protiv Hrvatske* (br. 39380/13, stavci 51. – 56. i 61. – 64., 7. siječnja 2016.).

PRAVO

I. NAVODNE POVREDE ČLANKA 6. STAVKA 1. KONVENCIJE I ČLANKA 1. PROTOKOLA BR. 1

32. Podnositelj zahtjeva prigovorio je da je odlaganje izvršenja rješenja od 19. travnja 2010. (vidi stavak 7 ove presude), kojim je ovršni sud naložio predaju kuće koju je podnositelj kupio na javnoj dražbi, bilo prekomjerno i stoga nespojivo s uvjetom „razumnog roka” utvrđenom u članku 6. stavku 1. Konvencije. Mjerodavni dio tog članka glasi kako slijedi:

PRESUDA ŽIBRAT protiv HRVATSKE

Radi utvrđivanja svojih prava i obveza ... svatko ima pravo da ... sud ... u razumnom roku ispita njegov slučaj.

33. Podnositelj zahtjeva prigovorio je i da je prekomjerno odlaganje ovrhe dovelo do povrede njegova prava na mirno uživanje vlasništva. Pozvao se na članak 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju, koji glasi kako slijedi:

Svaka fizička ili pravna osoba ima pravo na mirno uživanje svojega vlasništva. Nitko se ne smije lišiti svoga vlasništva, osim u javnom interesu, i to samo uz uvjete predviđene zakonom i općim načelima međunarodnoga prava.

Prethodne odredbe, međutim, ni na koji način ne umanjuju pravo države da primijeni zakone koje smatra potrebnima da bi uredila upotrebu vlasništva u skladu s općim interesom ili za osiguranje plaćanja poreza ili drugih doprinosa ili kazni.

34. Konačno, podnositelj zahtjeva prigovorio je da je navedeno prekomjerno odlaganje ovrhe značilo i da nije imao djelotvorno pravno sredstvo za zaštitu prava na mirno uživanje vlasništva. Pozvao se na članak 13. Konvencije u vezi s člankom 1. Protokola br. 1. Članak 13. glasi kako slijedi:

Svatko čija su prava i slobode koje su priznate u ovoj Konvenciji povrijeđene ima pravo na djelotvorna pravna sredstva pred domaćim državnim tijelom čak i u slučaju kada su povredu počinile osobe koje su djelovale u službenom svojstvu.

35. S obzirom na to da su jamstva iz članka 6. stavka 1. stroža od jamstava iz članka 13. (vidi *Kudla protiv Poljske* [VV], br. 30210/96, stavak 146., ECHR 2000 XI), Sud smatra da prigovor podnositelja zahtjeva na temelju članka 6. stavka 1. obuhvaća njegov prigovor na temelju članka 13. Konvencije (vidi stavak 32 ove presude).

36. Sud smatra da je razdoblje koje je potrebno uzeti u obzir počelo 19. travnja 2010. godine, kada je ovršni sud naložio predaju kuće podnositelju zahtjeva (vidi stavak 8 ove presude), a završilo je 10. srpnja 2015., kada je podnositelj stupio u posjed kuće (vidi stavak 12 ove presude). To je razdoblje stoga trajalo više od pet godina i dva mjeseca.

A. Dopuštenost

1. Tvrdnje stranaka

(a) Vlada

37. Vlada je tvrdila da podnositelj zahtjeva više ne može tvrditi da je žrtva povreda kojima prigovara jer mu je Vrhovni sud dosudio naknadu koja je primjerena u danim okolnostima (vidi stavak 19 ove presude). Te su povrede, stoga, bile ispravljene na domaćoj razini i, kao rezultat toga, podnositelj zahtjeva izgubio je status žrtve.

38. Vlada je nadalje osporila dopuštenost podnositeljeva prigovora na temelju članka 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju (vidi stavak 31 ove presude) tvrdeći da podnositelj nije iscrpio domaća pravna sredstva. Konkretno,

ustvrdila je da je parnični postupak zbog stjecanja bez osnove još uvijek u tijeku (vidi stavak 25 ove presude) i da je taj prigovor stoga preuranjen. Nadalje, ustvrdila je da podnositelj zahtjeva nije podnio ustavnu tužbu protiv drugostupanjske presude u parničnom postupku za naknadu štete protiv države (vidi stavak 29 ove presude).

(b) Podnositelj zahtjeva

39. Podnositelj zahtjeva tvrdio je da još uvijek može tvrditi da je žrtva predmetnih povreda jer je naknada štete koja mu je dosuđena na domaćoj razini bila nedovoljna.

40. Nadalje je ustvrdio da tužba zbog stjecanja bez osnove protiv ovršenika i njegove obitelji i tužba za naknadu štete protiv države nisu pravna sredstva koja se mogu smatrati djelotvornima. Tužba za naknadu štete protiv države nije djelotvorna jer je odgovornost države prema domaćem pravu za nezakonito postupanje pravosudnih ili upravnih tijela ili za njihov nepravilan rad mnogo uža od odgovornosti države za povredu Konvencije. Tužba zbog stjecanja bez osnove nedjelotvorna je jer su ovršenik i njegova obitelj nesolventni i stoga mu ne bi mogli platiti dosuđeni iznos (vidi stavak 24 ove presude).

2. Ocjena Suda

(a) Status žrtve podnositelja zahtjeva

41. Sud prvo napominje da je ovršni postupak u predmetu podnositelja zahtjeva trajao pet godina i približno dva i pol mjeseca (vidi stavak 36 ove presude). Nadalje napominje da mu je Vrhovni sud dosudio iznos jednak približno 465,00 eura (vidi stavak 19 ove presude). Naknada koju je taj sud dosudio ne odgovara onome što bi mu Sud u odnosu na to razdoblje vjerojatno dosudio na temelju članka 41. Konvencije niti se inače može smatrati primjerenom u okolnostima predmeta (vidi načela utvrđena sudskom praksom Suda u predmetima *Cocchiarella protiv Italije* [VV], br. 64886/01, stavci 65. – 107., ECHR 2006-V, ili *Scordino protiv Italije (br. 1)* [VV], br. 36813/97, stavci 178. – 213., ECHR 2006-V).

42. S obzirom na gore navedeno, Sud smatra da podnositelj zahtjeva nije izgubio status žrtve u smislu članka 34. Konvencije. Slijedi da se Vladin prigovor o statusu žrtve podnositelja zahtjeva mora odbaciti.

(b) Iscrpljivanje domaćih pravnih sredstava

43. Sud ponavlja da se od podnositelja zahtjeva može zahtijevati da pribjegne dvama zasebnim pravnim sredstvima pred nacionalnim vlastima s ciljem ostvarivanja potpune pravne zaštite zbog navodne povrede. U predmetu *Omasta* Sud je stoga smatrao da je podnositelj zahtjeva bio dužan podnijeti i ustavnu tužbu i tužbu za naknadu protiv države kako bi ostvario potpunu pravnu zaštitu zbog navodne povrede njegovih prava na temelju

članka 1. Protokola br. 1 do koje je došlo zbog nerazumne duljine trajanja ovršnog postupka. Konkretno, Sud je smatrao da je podnošenjem ustavne tužbe podnositelj mogao ishoditi naknadu nematerijalne štete, dok je podnošenjem predmetne tužbe mogao ishoditi naknadu materijalne štete koja se sastojala od njegove nemogućnosti, uzrokovane prekomjernim odlaganjem, da ostvari povrat iznosa koji mu je dosuđen (vidi *Omasta protiv Slovačke* (odl.), br. 40221/98, 10. prosinca 2002.).

44. U ovom predmetu podnositelj zahtjeva, koji je bio u sličnoj situaciji, ishodio je naknadu za pretrpljenu nematerijalnu štetu, ali ta naknada nije bila dovoljna (vidi stavak 41 ove presude). To znači da čak i da podnositelj zahtjeva isходи naknadu za materijalnu štetu korištenjem pravnih sredstava koje je predložila Vlada (vidi stavak 38 ove presude), ionako ne bi ostvario potpunu pravnu zaštitu.

45. Točno je da je jednim od tih pravnih sredstava, i to tužbom za naknadu štete protiv države, podnositelj zahtjeva, osim naknade za materijalnu štetu, tražio i naknadu nematerijalne štete (vidi stavak 26 ove presude). Međutim, građanski su sudovi u svojim presudama odbili taj dio podnositeljeva tužbenog zahtjeva tvrdeći da je on već primio naknadu za tu vrstu štete u postupku povodom pravnih sredstava za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku (vidi stavak 28 ove presude). Podnošenje ustavne tužbe protiv tih presuda, prema mišljenju Suda, ne bi imalo nikakve izgleda za uspjeh jer je mala vjerojatnost da bi Ustavni sud promijenio svoje stajalište izraženo u odluci povodom ustavne tužbe podnositelja zahtjeva od 21. prosinca 2016. da je naknada koju je primio u tom postupku bila dovoljna (vidi stavke 21 – 22 ove presude).

46. Slijedi da se Vladin prigovor o neiscrpljivanju domaćih pravnih sredstava mora odbaciti.

(c) Zaključak o dopuštenosti

47. Sud nadalje primjećuje da ovi prigovori nisu ni očigledno neosnovani ni nedopušteni po bilo kojoj drugoj osnovi navedenoj u članku 35. Konvencije. Stoga se moraju proglasiti dopuštenima.

B. Osnovanost

1. Navodna povreda članka 6. stavka 1. Konvencije

48. Kako bi odlučio je li odlaganje ovrhe bilo razumno, Sud će razmotriti složenost ovršnog postupka, ponašanje podnositelja zahtjeva i vlasti te prirodu dosuđene naknade (vidi *Raylyan protiv Rusije*, br. 22000/03, stavak 31., 15. veljače 2007.).

49. U ovom predmetu Sud primjećuje da su domaći sudovi utvrdili da je duljina trajanja ovršnog postupka u predmetu podnositelja zahtjeva prekoračila razuman rok (vidi stavke 19 – 20 ove presude). Sud ne vidi razlog

da smatra drugačije jer je i sam često utvrđivao povrede članka 6. stavka 1. Konvencije u predmetima u kojima se otvaraju slična pitanja kao u ovom predmetu (vidi, primjerice, *Cvijetić protiv Hrvatske*, br. 71549/01, stavci 32. – 37. i 40. – 43., 26. veljače 2004.; *Pibernik protiv Hrvatske*, br. 75139/01, stavci 48. – 50. i 56. – 60., 4. ožujka 2004., i *Casa di Cura Valle Fiorita S.r.l. protiv Italije*, br. 67944/13, stavci 46. – 54., 13. prosinca 2018.).

50. S obzirom na gore navedeno, Sud smatra da je došlo je do povrede članka 6. stavka 1. Konvencije.

2. Navodna povreda članka 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju

51. Prema mišljenju Suda, odlaganje ovrhe imalo je i izravan utjecaj na pravo podnositelja na mirno uživanje njegova vlasništva jer mu je zbog tog odlaganja bilo onemogućeno uživanje njegove nekretnine više od pet godina (usporedi s predmetima *Kunić protiv Hrvatske*, br. 22344/02, stavak 67., 11. siječnja 2007., i *Marini protiv Albanije*, br. 3738/02, stavci 173. i 186., 18. prosinca 2007.).

52. S tim u vezi Sud upućuje na svoja gore navedena utvrđenja na temelju članka 6. stavka 1. Konvencije (vidi stavak 49 ove presude), koja su u ovom predmetu jednako relevantna za ocjenu toga je li država ispunila svoje pozitivne obveze na temelju članka 1. Protokola br. 1.

53. S obzirom na ta utvrđenja Sud smatra da, iako socijalni aspekti i zahtjevi javnog reda ponekad mogu opravdati odlaganje ovrhe, to nije bio slučaj u predmetu podnositelja zahtjeva (vidi, primjerice, *Casa di Cura Valle Fiorita S.r.l.*, stavci 55. – 60.).

54. Stoga je došlo do povrede članka 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju.

II. NAVODNA POVREDA ČLANKA 13. KONVENCIJE U VEZI S ČLANKOM 6. STAVKOM 1. KONVENCIJE

55. Podnositelj zahtjeva prigovorio je i, na temelju članka 6. stavka 1. Konvencije, da su pravna sredstva koja je koristio za iznošenje prigovora o nerazumnoj duljini trajanja ovršnog postupka bila nedjelotvorna.

56. Uzimajući u obzir svoju sudsku praksu (vidi, osobito, gore citirani predmet *Kudla*, stavak 147.), Sud smatra da se ovaj prigovor treba ispitati na temelju članka 13. Konvencije u vezi s člankom 6. stavkom 1.

57. Sud ne smatra potrebnim detaljno izlagati sve tvrdnje stranaka u tom pogledu jer je ovaj prigovor u svakom slučaju nedopušten iz razloga navedenih u nastavku.

58. Dovoljno je napomenuti da je podnositelj zahtjeva imao priliku, koju je i iskoristio, upotrijebiti „kombinirano odštetno-ubrjavajuće pravno sredstvo” na temelju Zakona o sudovima iz 2013. godine i ishoditi naknadu za prekomjerna odlaganja u ovršnom postupku kojemu prigovara (vidi stavke 18 – 20 ove presude). Sud je prepoznao to pravno sredstvo kao djelotvorno

(vidi *Novak protiv Hrvatske* (odl.), br. 7877/14, stavci 56. – 57., 7. srpnja 2016., i *Mirjana Marić protiv Hrvatske*, br. 9849/15, stavci 75., 78. i 81., 30. srpnja 2020.).

59. To pravno sredstvo nije nedjelotvorno zbog puke činjenice da u konkretnim okolnostima naknada dosuđena podnositelju zahtjeva na domaćoj razini ne odgovara iznosu koji bi mu dosudio Sud (vidi, primjerice, *Jakupović protiv Hrvatske*, br. 12419/04, stavak 28., 31. srpnja 2007.).

60. Iz toga proizlazi da je ovaj prigovor nedopušten na temelju članka 35. stavka 3. točke (a) Konvencije kao očigledno neosnovan te se stoga mora odbaciti sukladno članku 35. stavku 4. Konvencije.

III. PRIMJENA ČLANKA 41. KONVENCIJE

61. Člankom 41. Konvencije propisano je:

Ako Sud utvrdi da je došlo do povrede Konvencije i dodatnih protokola, a unutar nje pravo zainteresirane visoke ugovorne stranke omogućava samo djelomičnu odštetu, Sud će, prema potrebi, dodijeliti pravednu naknadu povrijeđenoj stranci.

A. Šteta

1. Tvrdnje stranaka

62. Podnositelj zahtjeva potraživao je 66.654,00 eura (EUR) na ime naknade materijalne štete, pri čemu je iznos od 23.018,00 eura odgovarao iznosu troškova koji su podnositelju nastali u predmetnom ovršnom postupku, a iznos od 42.636,00 eura odgovarao je koristi izmakloj zbog njegove nemogućnosti da iznajmljuje predmetnu kuću tijekom tog postupka. Podnositelj zahtjeva potraživao je i 40.000,00 eura na ime naknade nematerijalne štete.

63. Vlada je osporila ta potraživanja kao pretjerana, nepotkrijepljena i neosnovana. Kad je riječ o zahtjevu za naknadu materijalne štete, Vlada je ustvrdila da ne postoji uzročno-posljedična veza između povreda kojima se prigovara i podnositeljeva potraživanja jer do materijalne štete za koju se potražuje naknada nije moglo doći zbog duljine trajanja ovršnog postupka.

2. Ocjena Suda

(a) Materijalna šteta

64. Sud ponavlja da presuda u kojoj je utvrdio povredu nameće tuženoj državi pravnu obvezu okončati povredu i ispraviti njezine posljedice. Samo ako nacionalno pravo ne omogućava – ili omogućava tek djelomično – izvršavanje obeštećenja, članak 41. ovlašćuje Sud da dodijeli oštećenoj stranci naknadu koju smatra primjerenom (vidi *Iatridis protiv Grčke* (pravedna naknada) [VV], br. 31107/96, stavci 32. – 33., ECHR 2000-XI).

65. S tim u vezi Sud prvo primjećuje da je ovršni sud podnositelju zahtjeva već dosudio troškove ovršnog postupka i da je to rješenje postalo pravomoćno (vidi stavke 15 i 62 ove presude).

66. Kad je riječ o preostalom dijelu podnositeljeva zahtjeva za naknadu materijalne štete koji odgovara izmakloj koristi (vidi stavak 62 ove presude), Sud prvo primjećuje da ta šteta uglavnom proizlazi iz nezakonitog ponašanja T.C.-a i članova njegove obitelji, koji su, neovisno o obvezama države na temelju Konvencije u pogledu izvršavanja sudskog rješenja o deložaciji, bili obvezni predati kuću podnositelju zahtjeva (vidi, *mutatis mutandis*, *Lo Tufo protiv Italije*, br. 64663/01, stavak 68., ECHR 2005-III). Povrede utvrđene u ovom predmetu bile su i postupovne prirode i bile su posljedica ponašanja ovršenika i njegove obitelji (ibid.). Sud nadalje primjećuje da je relevantan domaći postupak koji je podnositelj zahtjeva pokrenuo protiv T.C.-a i njegove obitelji trenutačno u tijeku pred žalbenim sudom nakon što je prvostupanjski sud presudio u korist podnositelja zahtjeva (vidi stavke 23 – 25 ove presude).

67. Iz toga proizlazi da podnositelj zahtjeva može pred domaćim vlastima ostvariti pravnu zaštitu koju potražuje zbog materijalne štete (vidi stavak 62 ove presude), koje vlasti su u boljem položaju nego Sud da je ocijene (vidi gore citirani predmet *Casa di Cura Valle Fiorita S.r.l.*, stavak 68.). Budući da je prema domaćem zakonu omogućeno potpuno obeštećenje za materijalnu štetu koje potražuje podnositelj zahtjeva, Sud zaključuje da nema razloga dosuditi mu bilo koji iznos po toj osnovi. Stoga odbacuje taj zahtjev (vidi gore citirani predmet *Lo Tufo*, stavak 69.).

(b) Nematerijalna šteta

68. S druge strane, Sud smatra da je podnositelj zahtjeva zasigurno pretrpio nematerijalnu štetu. Odlučujući na pravičnoj osnovi, dosuđuje podnositelju iznos od 2.300,00 eura na ime naknade nematerijalne štete, uvećan za sve poreze koji bi se mogli zaračunati.

B. Troškovi i izdaci

69. Podnositelj zahtjeva potraživao je i 3.818,00 eura na ime troškova i izdataka nastalih pred domaćim sudovima i na ime troškova i izdataka nastalih pred ovim Sudom.

70. Vlada je osporavala ta potraživanja jer ih je smatrala prekomjernima.

71. Prema sudskoj praksi Suda, podnositelj zahtjeva ima pravo na naknadu troškova i izdataka samo u mjeri u kojoj je dokazano da su oni stvarno nastali i bili potrebni te da je njihova visina razumna. Sud u ovom predmetu, uzimajući u obzir dokumente koje posjeduje i prethodno navedene kriterije, smatra razumnim dosuditi iznos od 3.000,00 eura, koji obuhvaća troškove po svim osnovama, uvećan za sav porez koji bi se mogao zaračunati podnositelju zahtjeva.

C. Zatezna kamata

72. Sud smatra primjerenim da se stopa zatezne kamate temelji na najnižoj kreditnoj stopi Europske središnje banke uvećanoj za tri postotna boda.

IZ TIH RAZLOGA SUD JEDNOGLASNO

1. *utvrđuje* da su prigovori o nerazumnoj duljini trajanja postupka i pravu vlasništva dopušteni, a ostatak zahtjeva nedopušten;
2. *presuđuje* da je došlo do povrede članka 6. stavka 1. Konvencije;
3. *presuđuje* da je došlo do povrede članka 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju;
4. *presuđuje*
 - (a) da tužena država podnositelju zahtjeva treba u roku od tri mjeseca isplatiti sljedeće iznose koje je potrebno preračunati u hrvatske kune po tečajnoj stopi važećoj na dan namirenja:
 - (i) 2.300,00 EUR (dvije tisuće tristo eura) na ime naknade nematerijalne štete, uvećano za sve poreze koji bi se mogli zaračunati;
 - (ii) 3.000,00 EUR (tri tisuće eura) na ime naknade troškova i izdataka, uvećano za sve poreze koji bi se mogli zaračunati podnositelju zahtjeva;
 - (b) da se od proteka prethodno navedena tri mjeseca do namirenja plaća obična kamata na navedene iznose koja je jednaka najnižoj kreditnoj stopi Europske središnje banke tijekom razdoblja neplaćanja, uvećanoj za tri postotna boda;
5. *odbija* preostali dio zahtjeva podnositelja za pravednom naknadom.

Sastavljeno na engleskome jeziku i otpravljeno u pisanom obliku 14. listopada 2021. godine sukladno pravilu 77. stavcima 2. i 3. Poslovnika Suda.

{signature_p_2}

Attila Teplán
Vršitelj dužnosti zamjenika tajnika

Erik Wennerström
Predsjednik

PRESUDA ŽIBRAT protiv HRVATSKE

Prevela prevoditeljska agencija Alkemist

~~ALKEMIST~~
ALKEMIST
European Translation Agency
ALKEMIST STUDIO d.o.o.
Miramarska 24/6, 10 000 Zagreb
OIB: 72466496524